

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ПЕРЕХРЕСНОГО ВСТУПУ**

**за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»**

ступеня вищої освіти «Магістр» на 2018 рік

Полтава – 2018

Програму підготували викладачі факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва:

Поліщук А. А. –	декан факультету технології виробництва і переробки продукції, доктор сільськогосподарських наук, професор
Кузьменко Л. М. –	заступник декана факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва з навчальної роботи, доцент кафедри технології переробки продукції тваринництва, кандидат сільськогосподарських наук
Слинько В. Г. –	заступник декана факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва з виховної роботи, професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Войтенко С. Л. –	завідувач кафедри розведення і генетики сільськогосподарських тварин, доктор сільськогосподарських наук, професор
Ульянко С. О. –	завідувач кафедри годівлі і зоогієни сільськогосподарських тварин, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Тендітник В. С. –	завідувач кафедри технології переробки продукції тваринництва, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Шостя А. М. –	завідувач кафедри технології виробництва продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник
Коробка А. В. –	голова науково-методичної ради спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», доцент кафедри годівлі та зоогієни сільськогосподарських тварин, кандидат сільськогосподарських наук

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» 22 лютого 2018 року (протокол № 6)

Голова науково-методичної ради
спеціальності «Технологія виробництва
і переробки продукції тваринництва»

А. В. Коробка

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Критерії оцінки додаткового іспиту вступного випробування	5
2. Зміст додаткового іспиту вступного випробування в розрізі навчальних дисциплін	7
2.1. Навчальна дисципліна «Годівля тварин і технологія кормів».....	7
2.2. Навчальна дисципліна «Гігієна сільськогосподарських тварин»...	8
2.3. Навчальна дисципліна «Розведення сільськогосподарських тварин».....	10

ВСТУП

На навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» приймаються особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр» за неспорідненими спеціальностями на умовах перехресного вступу.

Прийом здійснюється за результатами фахового та додаткового фахового іспитів. Додатковий іспит при перехресному вступі вступники складають з обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки:

- Годівля тварин і технологія кормів;
- Гігієна сільськогосподарських тварин;
- Розведення сільськогосподарських тварин.

При складанні додаткового іспиту вступних випробувань вступники повинні відповідно до кваліфікаційної характеристики бакалавра показати високі професійні знання та вміння з фундаментальних біологічних дисциплін і практичної підготовки.

Технолог з виробництва і переробки продукції тваринництва повинен знати основні технологічні процеси виробництва продукції тваринництва та її переробки, а також особливості розведення, годівлі та гігієни утримання тварин.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ДОДАТКОВОГО ІСПИТУ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Додатковий фаховий іспит для вступників передбачає виконання тестових завдань, які об'єктивно визначають їх рівень підготовки.

Тестова перевірка знань проводиться з дисциплін, які вивчаються на рівні молодшого спеціаліста, і охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями.

Оцінювання здійснюється за шкалою від 50 до 100 балів (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність балів додаткового фахового випробування шкалі 50-100

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
2,00-2,06	51
2,07-2,12	52
2,13-2,18	53
2,19-2,24	54
2,25-2,30	55
2,31-2,36	56
2,37-2,42	57
2,43-2,48	58
2,49-2,54	59
2,55-2,60	60
2,61-2,66	61
2,67-2,72	62
2,73-2,78	63
2,79-2,84	64
2,85-2,90	65
2,91-2,96	66
2,97-3,02	67
3,03-3,08	68
3,09-3,14	69
3,15-3,20	70
3,21-3,26	71
3,27-3,32	72
3,33-3,38	73
3,39-3,44	74
3,45-3,50	75

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
3,51-3,56	76
3,57-3,62	77
3,63-3,68	78
3,69-3,74	79
3,75-3,80	80
3,81-3,86	81
3,87-3,92	82
3,93-3,98	83
3,99-4,04	84
4,05-4,10	85
4,11-4,16	86
4,17-4,22	87
4,23-4,28	88
4,29-4,34	89
4,35-4,40	90
4,41-4,46	91
4,47-4,52	92
4,53-4,58	93
4,59-4,64	94
4,65-4,70	95
4,71-4,76	96
4,77-4,82	97
4,83-4,88	98
4,89-4,94	99
4,95-5,00	100

Тестові завдання закритої форми складаються з двох компонентів:

- 1) запитальної (змістовної) частини;
- 2) чотири варіанти відповіді.

Для кожного вступника передбачається 50 тестових завдань. По кожному завданню передбачено чотири варіанти відповіді, з яких вступник повинен вибрати одну вірну, відмічаючи обведенням її порядкового номеру в бланку тестового завдання.

Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за виконання тестових завдань, становить 100 балів.

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, які при складанні додаткового іспиту вступного випробування отримали не менше 68 балів.

Додатковий фахове випробування оцінюється як:

- «зараховано» – якщо студент набрав 68 і більше балів;
- «не зараховано» – якщо студент набрав менше 68 балів.

Тривалість вступного випробування – 1 година.

2. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ІСПИТУ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ В РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

«ГОДІВЛЯ ТВАРИН І ТЕХНОЛОГІЯ КОРМІВ»

Тема 1. Предмет і задачі науки про годівлю сільськогосподарських тварин

Історія розвитку науки годівля тварин. Основи агрономії. Польове та лучне кормовиробництво. Однорічні та багаторічні культури польового травосіяння. Хімічний склад кормів і фізіологічне значення окремих поживних речовин у живленні тварин.

Тема 2. Перетравність поживних речовин

Поживність кормів і методи її визначення. Класифікація і стандартизація кормів. Фактори, що впливають на поживність кормів. Кормова база для годівлі сільськогосподарських тварин. Комбікорми.

Тема 3. Годівля великої рогатої худоби

Нормована годівля великої рогатої худоби. Годівля телят молочників. Годівля молодняку великої рогатої худоби. Годівля корів та бугаїв-плідників.

Тема 4. Годівля свиней

Нормування годівлі свиней. Годівля поросних і лактуючих свиноматок. Годівля поросят. Інтенсивна відгодівля свиней.

Тема 5. Годівля овець

Нормування годівлі овець. Годівля кітних і лактуючих вівцематок. Годівля овець в літній період. Годівля ягнят.

Тема 6. Годівля коней

Нормування годівлі коней. Годівля робочих коней. Годівля плідників та жеребих кобил. Годівля спортивних коней.

Тема 7. Годівля птиці

Нормування годівлі птиці різних напрямів продуктивності. Годівля племінної птиці. Годівля бройлерів. Годівля птиці яєчного напрям продуктивності.

Тема 8. Годівля кролів і хутрових звірів

Нормування годівлі кролів. Нормування годівлі м'ясоїдних звірів. Годівля молодняку хутрових звірів. Годівля звірів в період гону.

Рекомендована література

1. Ібатуллін І. І. Годівля сільськогосподарських тварин / І. І. Ібатуллін, Д. О. Мельничук, Г. О. Богданов. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 616 с.
2. Ібатуллін І. І. Норми, орієнтовні раціони та практичні поради з годівлі великої рогатої худоби: посібник / І. І. Ібатуллін, В. І. Костенко. – Житомир: ПП «Рута», 2013. – 516 с.
3. Пестис В. К. Кормление сельскохозяйственных животных: учеб. пособ. / В. К. Пестис, Н. А. Шарейко, Н. А. Яцко. – Минск: ИВЦ Минфина, 2009. – 540 с.
4. Проваторов Г. В. Годівля сільськогосподарських тварин / Г. В. Проваторов, В. О. Проваторова. – Суми: Університетська книга, 2004. – 509 с.
5. Токарев В.С. Кормление животных с основами кормопроизводства: учеб. пособ. / В.С. Токарев. – М.: «Инфра – М», 2016. – 592 с.

2.2. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

«ГІГІЄНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

Тема 1. Предмет і завдання гігієни тварин.

Гігієнічне значення фізичних властивостей повітря

Історія науки «Гігієна тварин». Вологість повітря, атмосферний тиск та їх вплив на а організм тварин. Температура, вологість, тиск, швидкість руху повітря. Гігієнічна оцінка теплопродукції та тепловіддачі організму тварин

Тема 2. Гігієнічне значення газового складу повітря, погода і мікроклімат приміщень

Зоогігієнічні норми атмосферного повітря в тваринницьких приміщеннях. Джерела забруднення атмосферного повітря і заходи боротьби з ними. Шкідливі гази та їх вплив на організм тварин. Освітленість

тваринницьких приміщень, її значення та вплив на організм тварин.

Тема 3. Санітарно-гігієнічний стан ґрунту і води Властивості води, її якість, напування тварин і методи її очищення

Ґрунти, їх склад, властивості та класифікація. Гігієнічна оцінка ґрунту за фізичними та хімічними показниками. Властивості води. Санітарно-гігієнічні вимоги до питної води. Системи водопостачання. Санітарно-гігієнічні вимоги до водопостачання. Оцінка методів очищення і знезараження води. Обладнання для водопостачання в господарстві.

Тема 4. Гігієнічні вимоги до кормів. Профілактика отруєнь тварин кормами і вимоги до кормоцехів

Значення повноцінної годівлі. Санітарія кормів. Профілактика захворювань тварин від неповноцінної годівлі. Класифікація кормоприготувальних цехів. Типи кормоцехів. Гігієнічне значення дієтичного типу годівлі тварин.

Тема 5. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень Гігієнічні вимоги до будівельних матеріалів, ділянок під забудову і зонування території

Гігієнічні вимоги до ділянки для ферми та розміщення на ній основних допоміжних будівель. Будівельні матеріали на елементи будівель. Вимоги до вентиляції та опалення тваринницьких приміщень. Вимоги до підстилки, гноєвидалення, благоустрою території. Дезінфекція, дезінсекція, дератизація, дезодорація. Види проектів, їх значення.

Тема 6. Гігієна догляду за тваринами і утриманням Гігієнічні вимоги до літньо-табірного утримання тварин

Значення шкіри і прийоми догляду за нею. Види моціону. Поведінка тварин. Загальні вимоги до транспортування та перегону тварин.

Тема 7. Гігієна великої рогатої худоби. Гігієна свиней

Системи і способи утримання великої рогатої худоби. Санітарно-гігієнічні та технологічні вимоги до утримання корів та бугаїв плідників. Гігієнічна оцінка способів утримання свиней. Гігієна утримання холостих, порослих і підсисних свиноматок. Гігієнічна оцінка приміщень для

утримання свиней.

Тема 8. Гігієна овець і кіз. Гігієна коней. Гігієна птиці. Гігієна кролів і хутрових звірів. Гігієна ставкового рибництва. Гігієна службових і сторожових собак. Гігієна бджіл.

Системи і способи утримання різних видів тварин і птиці в умовах сільськогосподарського виробництва. Санітарно-гігієнічні та технологічні вимоги до утримання. Гігієнічна оцінка способів утримання. Гігієнічна оцінка приміщень для утримання тварин і птиці.

Рекомендована література

1. Високос М. П. Практикум для лабораторно-практичних занять з гігієни тварин / М. П. Високос, М. В. Чорний, М. О. Захаренко. – Харків: «Еспада», 2003. – 218 с.
2. Гігієна тварин / [М. В. Демчук, М. В. Чорний, М. П. Високос, Я. С. Павлюк]. – К.: «Урожай», 1996. – 384 с.
3. Гігієна тварин: Підручник / [М. В. Демчук, М. В. Чорний, М. О. Захаренко, М. П. Високос] ; 2-ге видання. – Харків: «Еспада», 2006. – 520 с.
4. Гігієна тварин: Практикум / [М. В. Демчук, Й. А. Андрусишин, Э. С. Гаврилець, Я. С. Павлюк]. – К.: «Сільгоспосвіта», 1994. – 326 с.
5. Параметри мікроклімату тваринницьких приміщень: Методичні вказівки / [М. О. Захаренко, В. М. Поляковський, Л. В. Шевченко та ін.]. – Вінниця: ВЦ «Едельвейс і К», 2012. – 35 с.
6. Храбустовский И. Ф. Практикум по зоогигиене / И. Ф. Храбустовский, М. В. Демчук, А. П. Онегов. – М.: Колос, 1984. – 269 с.

2.3. НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

«РОЗВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

Тема 1. Вчення про породу

Визначення породи у різні періоди розвитку тваринництва. Класифікація порід. Основні елементи породи. Породи, які складають основу

галузі молочного й м'ясного скотарства, свинарства, вівчарства, конярства та інших видів тварин і птиці в Україні. Проблема збереження порід на сучасному етапі розвитку галузі тваринництва в Україні та світі. Критерії визначення статусів ризику за рекомендаціями Комісії з генетичних ресурсів тварин (AnGR) при ФАО.

Тема 2. Особливості росту та розвитку тварин

Ріст і розвиток тварин. Закон Червинського-Маліганова. Прояв недорозвиненості організму тварин. Основні закономірності індивідуального розвитку тварин. Внутрішньоутробний і післяутробний періоди росту тварин. Контролювання росту та розвитку тварин. Визначення абсолютного і відносного приростів тварин.

Тема 3. Конституція, екстер'єр та інтер'єр сільськогосподарських тварин

Конституція, її визначення та класифікація. Типи конституції за П. М. Кулешовим, В. Ф. Івановим, Дюрстом, І. П. Павловим. Екстер'єр та статі тіла. Методи оцінки екстер'єру. Зв'язок конституції та екстер'єру з продуктивністю тварин. Інтер'єр тварин та методи його оцінки.

Тема 4. Продуктивність тварин

Показники, за якими визначають молочну, м'ясну, вовнову, яєчну, робочу та інші види продуктивності у тварин. Племінна цінність та методи її визначення на підставі різних джерел інформації.

Тема 5. Методи добору та підбору

Добір – його визначення та форми. Особливості природного та штучного добору. Масовий та індивідуальний добори. Визначення генотипу тварин різними методами. Ефект добору, селекційний диференціал та успадковуваність ознак. Підбір – його визначення класифікація за формою і типом. Особливості індивідуального та групового підбору. Однорідний та різнорідний підбір. Особливості різних варіантів підбору тварин.

Тема 6. Методи розведення

Чистопородне розведення, його генетичні і біологічна сутність. Методи

чистопородного розведення тварин. Розведення за лініями. Інбридинг і способи його визначення. Схрещування, як метод парування тварин, які належать до різних порід, видів і таксонів. Породополіпшуюче та породокористувальне схрещування. Методи схрещування та визначення часток умовної кровності тварин. Гібридизація, як метод схрещування тварин різних видів. Види гібридизації. Методи подолання несхрещуваності видів. Особливості гібридизації у свинарстві та птахівництві.

Тема 7. Законодавча база тваринництва

Основні статті та розділи Закону України «Про племінну справу у тваринництві». Підзаконні акти, які конкретизують окремі статті Закону «Про племінне тваринництво». Система Ідентифікації та реєстрації тварин, її призначення та особливості у різних галузях тваринництва. Процеси Ідентифікації та реєстрації тварин. Державні книги племінних тварин та каталоги плідників – їх призначення, вимоги до запису тварин. Племінна робота з породами та стадами – комплекс заходів по її здійсненню.

Рекомендована література

1. Войтенко С. Л. Збірник нормативно-правових актів «Правове регулювання селекційно-племінної роботи галузі тваринництва України» / С. Л. Войтенко, М. О. Петренко, Л. В. Вишневський. – Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2016. – 196 с.
2. Красота В. Ф. Разведение сельскохозяйственных животных / В. Ф. Красота, В. Т. Лобанов, Т. Г. Джапаридзе. – М.: Агропромиздат, 1990. – 324 с.
3. Практикум з розведення сільськогосподарських тварин / [Ю. Ф. Мельник, К. А. Найдено, М. П. Журавель та ін.]. – К.: Видавничий дім «Слово», 2007. – 240 с.
4. Розведення сільськогосподарських тварин / [М. З. Басовський, В. П. Буркат, Д. Т. Вінничук та ін.]. – Біла Церква, 2001. – 400 с.
5. Розведення сільськогосподарських тварин з основами спеціальної зоотехнії / [Т. В. Засуха, М. В. Зубець, Й. З. Сірацький та ін.]. – К.: Аграрна наука, 1999. – 512 с.